

Belgia: Trais linguas, trais regiuns

Il quintet catalan fugì a Bruxelles/Brussel

DA GUIU SOBIELA-CAANITZ

■ **Trais stadis europeics han pliras linguas uffizialas cun ils medems dretgs: La Finlanda, la Svizra e la Belgia. La segunda e la terza èn stadis federals.** Las trais linguas uffizialas da la Belgia (passa 11 milliuns olmas) èn il flam u ollandais («Nederlands»), franzos e tudestg. Las regiuns (popolaziun 2015) èn Bruxelles/Brussel (1 175 173), la Flandra (6 444 127) e la Vallonia (3 589 444). L'intschess germanofon (75 222) fa part da la Vallonia.

Ils 27 d'october ha la Spagna deponì la regenza ed il parlament da la Catalogna autonoma e fixà ils 21 da december per eleger in parlament nov. Il president da la regenza deponida, Carles Puigdemont i Casamajó, e quatter da ses collegas* èn lura fugids a Bruxelles/Brussel. La Spagna, sco commembra da l'Uniun europeica (UE), ha sin quai derasà in cumond europeic d'arrest cunter tuts tschintg. Lezs èn s'annunziads immediat la dumengia, ils 5 da november tar la polizia federala en la chapitala beltga, ensemen cun lur advocat flam Paul Bekaert, spezialist dals dretgs umans. La midada successiva da stadi unitar monoling a federaziun trilingua ha dà blera lavur als giurists belgs e rinforzà la posiziun dals advocats. Puigdemont ha annunzià il quintet tar la polizia en tutta furma en lingua flama: «We zijn bereid tot volledige medewerking met Belgische justitie nav het Europees aanhoudingsbevel uitgevaardigd door Spanje» («Nus essan

pronts da collavurar tuttatfatg cun la giustia beltga sunter il cumond europeic d'arrest emess da la Spagna»). «El País» (Madrid) dals 6 da november rapporta: «Il derschader ha dudi las decleraziuns da tuts tschintg, in suenter l'auter, davos portas serradas, cun in interpret, perquai ch'els avevan giavischè che l'audienza sa spleghia per flam» (p. 19). Il quintet è ussa puspè liber sut cundiziuns: «I na dastgan betg bandunar la Belgia e ston s'annunziar tar mintga clom da giustia u polizia» («La Liberté», 7 da november 2017). Ussa sto la giustia beltga sa pronunziar davart il cumond d'arrest spagnol. Cun tut ils recurs pussaivels po quai durar fin trais mais. «La giustia spagnola vul metter en fermanza Puigdemont e quatter commembers da sia regenza per vi da rebelliun e 'sedición' (...). Questas duas noziuns nun existan en il dretg beltg. Interpretar quai sto pia la giurisdicziun che vegn a sa pronunziar davart l'execuziun dal cumond d'arrest» («Libération», Paris, 5 da november 2014). Ils Flams èn in pau sco ils Catalans da la Belgia. Tenor il «Tages-Anzeiger» dals 19 d'october 2017 fani or 57% da la populaziun beltga: «La Nova alianza flama (NVA) fa part da la regenza, ma resguarda la Belgia sco in stadi fallà» (p. 13). Jan Jambon (NVA), minister beltg da l'interior, ha criticatg fermamain la politica da la Spagna en Catalogna.

* **Anton Comín, Clara Ponseti, Lluís Puig e Meritxell Serret. Meritxell (Andorra) è in lieu da pelegrinadi marian.**